

Hvorfor bekjemper vi fremmede arter?

Synes du hagelupinene er flotte? Eller minken er et spennende dyr? Jo de kan være både vakre og artige, men de truer trøndersk natur. Hverken lupiner eller mink finnes naturlig i fylket men har spredt seg fra hager og er rømt fra minkfarmer. De er eksempler på fremmede arter.

Fremmede arter er etter arealendringer (bygging av bygninger, veier, dyrking av jord osv) den største trusselen mot mangfoldet i naturen. En av tingene vi må gjøre for å ta vare på naturen og de dyr og planter som lever der er derfor å redusere forekomst av fremmede arter. Fylkesmannen skal koordinere innsatsen fra kommuner og ulike sektorer mot fremmede arter i fylket.

Fremmed betyr at de ikke naturlig hører hjemme der de er

En fremmed art er en art som ikke er naturlig i landet, regionen eller på stedet. Det innebærer at utenlandske arter ofte er fremmede men at også norske arter kan være fremmede. Hvis vi for eksempel planter gran der det naturlig vokser furu vil grana være en fremmed art i dette området. Den kan da påvirke naturen på stedet negativt selv om den er en norsk art.

Fremmede dyr og planter kan utkonkurrere eller spise stedegne arter

Hagelupin for eksempel, er spredt fra private hager og fra veikanter sådd med lupiner. Den fortrenger våre opprinnelige veikantblomster som prestekrager og blåklokker og gjør veikantene våre mindre artsrike. Lupiner langs større vassdrag som Gaula er en stor trussel mot den trua billen elvesandjeger og elvbreddedderkopp og over 100 andre trua insekter som lever på sandbanker langs de store vassdragene våre. En innsats for å bekjempe hagelupinen gjennom slått og luking er derfor helt nødvendig for å ivareta viktige deler av trøndersk vassdragsnatur.

Et annet eksempel er trusselen den fremmede arten mink utgjør for fuglelivet på Frøya. Minken er rømt fra pelsfarmer og har få naturlige fiender. Den tar livet av mye sjøfugl og det blir færre teist, alke, sandlo, tyvjo og rødnebbterne i områder med mink. Verdens største og sterkt trua ugle, hubroen, forsvinner også fra områder med mink. Å redusere mengde mink er derfor viktig for å ta vare på det rike fuglelivet langs Trøndelagskysten.

Fremmede arter kan ha med seg sykdommer og parasitter

Signalkreps for eksempel har med seg sykdommen krepsepest. Hvis krepsepest kommer i vatn med den trua edelkrepsen vil edelkrepsen utryddes fra vatnet. Signalkreps er dessverre ulovlig satt ut, blant annet i Hemne.

Fremmede arter spres av oss mennesker

Fremmede arter er ofte tatt inn i landet og satt ut av oss mennesker for å fiskes etter som regnbueørret eller som planter og trær i hager og parker slik som platanlønn. Noen er brukt i matproduksjon og i annen næring som mink og oppdrettslaks, som har rømt fra pelsfarmer og oppdrettsanlegg. Andre arter er brukt i skogbruket slik som sitkagran.

Ansvarlig for tekst og bilder: Beate Sundgård